

Dosarul nr. 2rh-23/23
2-23051640-01-2rh-07042023

Instanța de fond: Judecătoria Cantemir – T. Berdilă
Instanța de Apel: Curtea de Apel Cahul – I. Dănăilă, N. Bondarenco, I. Palencu
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție – V. Macinskaia, A. Cobăneanu, S. Moldovan, V. Doagă, V. Cherdivară

ÎNCHEIERE

12 iulie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Mariana Pitic
Oxana Parfeni
Aliona Donos
Viorica Puica

examinând cererea de revizuire înaintată de către Maria Saranciuc,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către
Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor din Antonești împotriva lui Ion
Saranciuc, Mariei Saranciuc și Tatiane Popa, cu privire la încasarea datoriei,
împotriva deciziei Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2008,

a c o n s t a t a t:

La data de 29 decembrie 2005, Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor din Antonești a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Saranciuc, Mariei Saranciuc și Tatiane Popa, prin care a solicitat încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2007 a Judecătoria Cantemir, s-a admis parțial acțiunea depusă de către Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor din Antonești. S-a dispus încasarea în mod solidar de la Ion Saranciuc și Tatiana Popa în beneficiul Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor din Antonești suma împrumutului de 27 000 lei, dobânda de 2 552 lei, penalitatea de 17 799 lei, în total, suma de 47 351 lei. S-a încasat în mod solidar de la Maria Saranciuc și Tatiana Popa în beneficiul Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor din Antonești suma de 26 000 lei, cu titlu de împrumut, suma de 2 457 lei, dobândă, și suma de 17 129 lei, penalitate, în total, suma de 45 586 lei. S-a încasat în mod solidar de la Ion Saranciuc, Maria Saranciuc și Tatiana Popa în beneficiul Asociației de Economii și

Împrumut a Cetățenilor din Antonești cuantumul taxei de stat achitată, în mărime de 2 788 lei, cheltuielile de transport, în sumă de 253 lei, și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice, în mărime de 1 095 lei, în total, suma de 4 166 lei.

Prin decizia din 22 aprilie 2008 a Curții de Apel Cahul, s-a respins apelul declarat de către Ion Saranciuc, Maria Saranciuc și s-a menținut hotărârea din 15 noiembrie 2007 a Judecătorei Cantemir, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor din Antonești împotriva lui Ion Saranciuc, Mariei Saranciuc și Tatianei Popa, cu privire la încasarea datoriei.

Ion Saranciuc, Maria Saranciuc și Tatiana Popa au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea actelor judecătorești, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Prin decizia din 03 decembrie 2008 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de către Ion Saranciuc, Maria Saranciuc, Tatiana Popa și s-a menținut decizia din 22 aprilie 2008 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 15 noiembrie 2007 a Judecătorei Cantemir.

La 15 martie 2023, Maria Saranciuc a depus cerere de revizuire, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea hotărârii din 15 noiembrie 2007 a Judecătorei Cantemir, deciziei din 22 aprilie 2008 a Curții de Apel Cahul și deciziei din 03 decembrie 2008 a Curții Supreme de Justiție, cu dispunerea revizuirii actelor judecătorești.

În argumentarea cererii de revizuire a invocat că hotărârea instanței de fond se află spre executare la executorul judecătoresc, care efectuează încasări lunare din pensie, s-a aplicat sechestru pe bunurile sale, s-a interzis perfectarea actelor de identitate, precum și a întreprins alte acțiuni de persecutare și limitarea în drepturi și libertăți.

A menționat că Ion Saranciuc este pensionar, fiind ținut la pat.

Susține că la data de 24 iulie 2019 Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor din Antonești a fost lichidată, însă executorul judecătoresc i-a comunicat că nu poate înceta procedura de executare, deoarece legea nu prevede încetarea procedurii de executare la dizolvarea creditorului persoană juridică.

Consideră că nu este nici o posibilitate de a înceta procedura de executare în baza legii, în afară de revizuirea actului judecătoresc.

A mai indicat că instanța de judecată nu era competentă de a examina prezentul litigiu, or în contractele de împrumut, în baza cărora s-a încasat sumele solicitate, era stipulat în pct. 6.1, 6.2 că toate litigiile urmau a fi examinate de către Curtea de Arbitraj și Mediere de pe lângă Uniunea Republicană a Asociațiilor Producătorilor Agricoli „UNIAGROPROTECT”.

La contractul de împrumut nu a avut acces, nu i-a fost eliberat. În ședințele de judecată a pledat că nu a primit nici un împrumut și nu a semnat nici un contract cu Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor din Antonești.

Revizuenta a menționat că la data de 07 martie 2023, a aflat despre condițiile de soluționarea a litigiului specificat în contractul de împrumut.

Verificând argumentele revizuentului, examinând materialele cauzei în raport cu normele cu privire la revizuire, Completul de judecată al Curții Supreme de

Justiție conchide că cererea de revizuire este inadmisibilă, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 451 alin. (1) în coroborare cu art. 447 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de către părți și alți participanți la proces, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 din Codul de procedură civilă și anexându-se probele ce le confirmă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă, care poartă un caracter exhaustiv.

Maria Saranciuc a fost parte la procesul civil, a cărui revizuire se solicită.

Din conținutul cererii de revizuire depusă de Maria Saranciuc se atestă că, revizuenta a invocat drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, și anume, faptul că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Revizuenta menționează în cererea de revizuire că instanța de judecată nu era competentă de a examina litigiul deoarece în pct. 6.1, 6.2 din contractele de împrumut, în baza cărora s-au încasat sumele solicitate, era stipulat că toate litigiile urmau a fi examinate de către Curtea de Arbitraj și Mediere de pe lângă Uniunea Republicană a Asociațiilor Producătorilor Agricoli „UNIAGROPROTECT”. Despre condițiile de soluționare a litigiului a aflat, la data de 07 martie 2023, din motivul că contractul de împrumut nu i-a fost înmănat și nici nu a avut acces la acest înscris. Mai indică că Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor din Antonești a fost lichidată la data de 24 iulie 2019.

La cererea de revizuire s-a anexat un extras cu privire la persoana juridică Asociația de Economii și Împrumut Antonești-Prim, fără a fi posibil de identificat sursa eliberării, o filă dintr-un contract, în copii, fără a fi autentificate în modul stabilit de lege și a fi indicat locul de aflare a originalului, contrar prevederilor art.138 alin.(4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În context, stabilind că prin decizia din 03 decembrie 2008 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de către Ion Saranciuc, Maria Saranciuc, Tatiana Popa și s-a menținut decizia din 22 aprilie 2008 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 15 noiembrie 2007 a Judecătorei Cantemir, instanța competentă să examineze cererea de revizuire este Curtea Supremă de Justiție.

În conformitate cu prevederile art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază critic argumentul Mariei Saranciuc precum că nu a cunoscut conținutul contractului de

împrumut, iar despre condițiile de soluționare a litigiului stipulate în contract a aflat, la 07 martie 2023.

Din conținutul hotărârii din 15 noiembrie 2007 a Judecătorei Cantemir, deciziei din 22 aprilie 2008 a Curții de Apel Cahul și deciziei din 03 decembrie 2008 a Curții Supreme de Justiție se evidențiază că instanțele au cercetat și au apreciat nemijlocit probele cauzei, fiind anexat și contractul de împrumut nr. 81 din 30 martie 2005, încheiat între Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor din Antonești și Maria Saranciuc, în calitate de garant figurând Tatiana Popa. Astfel, actul juridic a fost anexat la materialele cauzei, iar Maria Saranciuc a avut posibilitate să facă cunoștință cu materialele cauzei, la orice etapă, a examinării litigiului și a face obiecții asupra legalității acestuia.

Completul de judecată atestă că, cererea de revizuire a fost depusă de către Maria Saranciuc, la 15 martie 2023, cu depășirea vădită a termenului prevăzut de Codul de procedură civilă în interiorul căruia poate fi deschisă procedura de revizuire. Curtea Supremă de Justiție a emis decizia, prin care a menținut decizia din 22 aprilie 2008 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 15 noiembrie 2007 a Judecătorei Cantemir, la 03 decembrie 2008. Maria Saranciuc a depus cererea de revizuire, peste 14 ani.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că admiterea cererii de revizuire depusă de Maria Saranciuc, peste termenul maxim de 5 ani prevăzut de art.450 lit.b) din Codul de procedură civilă, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Completul de judecată invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Popov (2) contra Moldovei din 06 decembrie 2005, definitivă din 06 martie 2006. Înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art. 6 par. 1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (Josan v. 4 Moldova, nr. 37431/02, § 25; Brumărescu v. România, nr.28342/95, §61; Ryabykh v. Rusia, nr.52854/99, §52.).

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Maria Saranciuc împotriva deciziei din 03 decembrie 2008 a Curții Supreme de Justiție, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor din Antonești împotriva lui Ion Saranciuc, Mariei Saranciuc și Tatianeii Popa cu privire la încasarea datoriei.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Mariana Pitic

Oxana Parfeni

Aliona Donos

Viorica Puica